

تامین شده بود و طوری نگهداری شد که مشکلی ایجاد نشود. در مجمع‌الجزایری که مستعمره فرانسه در اقیانوس آرام است به فرانسوی‌ها اعلام کردیم آمادگی تمرینات مشترک نظامی را با نیروی دریایی شما داریم اما پاسخ دادند که این آمادگی را نداریم و گفتند در اقیانوس هند این تمرینات را انجام دهیم و ما گفتیم هم زمان در اقیانوس هند و آرام رزمایش انجام می‌دهیم که قبول نکردند. آنها پیام را به خوبی گرفتند که این توانایی را ایران به دست آورده و به رخ می‌کشد.

این مأموریت بزرگ هزینه‌های زیادی هم داشته است. الان که بررسی می‌کنید آیا به اندوخته‌هایش می‌ارزید؟

در مورد هزینه‌ها نکته جالبی وجود دارد که تا به حال نگفته‌ایم. بیشترین صرفه‌جویی در این مأموریت اتفاق افتاد؛ از جمله در مصرف سوخت که بیشترین سهم را در هزینه‌های ناوگروه دارد و اگر بخوایم با یک نیروی دریایی خارجی که بتواند این مأموریت را انجام دهد مقایسه کنیم واقعا هزینه آنچنانی در قبال اقتداری که تولید کرده نداشته است. ما دستاوردهایی داشتیم که در همه حوزه‌ها در کشور قابل استفاده و در اقتصاد اثر گذار است. دو ماه بعد از این مأموریت، در سواحل برزیل آمریکایی‌ها خواستند یک شناور نفت کش ما را مورد بازرسی قرار دهند. تیم اسکورت ما روی شناور بود و وقتی پشت بی‌سیم اعلام کردند تیم اسکورت نیروی دریایی ارتش ایران روی این نفت کش مستقر است فقط ۲۴ ساعت دنبال کردند و بعد جدا شدند و رفتند در حالی که ارتش آمریکا رسماً سابقه دیدن نفت کش ما را داشت. تاثیر این روی اقتصاد مشخص است و دشمن این حساب را می‌کند که اگر اقدامی کند با او مقابله می‌شود.

پس می‌توان گفت همین جلوگیری از دزدی یک نفت‌کش بسیاری از هزینه‌های این مأموریت را برمی‌گرداند؟

هزینه‌های یک نفت‌کش و نفت داخل آن بسیار بیشتر است و در مقابل هزینه‌های ما قابل قیاس نیست. ما در ایران هستیم و در شمال اقیانوس هند هستیم و این اتفاق که گفتیم در اطلس جنوبی با ۱۵ هزار مایل فاصله افتاده است.

قرار نیست این آخرین مأموریت باشد و می‌تواند تکرار شود یا با مقاصد طولانی دیگری انجام شود. حضور در آب‌های آزاد و مداومت مأموریتی در این محیط نیاز به تجهیزات سنگین‌تری دارد. برنامه شما برای اجرای چنین مأموریت‌هایی چیست؟

ما دو حوزه داریم. یک حوزه پشتیبانی است که امروز به لطف خدا دانشمندان جوان ما آنقدر خلاق هستند که شرایط پشتیبانی را فراهم می‌کنیم و شناورها هم آماده می‌شود. در حوزه ناوشکن‌ها و یگان‌های رزمی کلاس جماران هم که دنا از همان کلاس هست برنامه داریم که ناوشکن‌های سنگین با تناژ بالاتر به میدان بیایند که ماندگاری بیشتری نسبت به دنا خواهند داشت اگر چه با تجربه دنا دیگر نگران ابعاد نیستیم. دنا ۱۲۰۰ تن است و حالا دیگر صحبت از شش هزار تن به بالاست یعنی ناوشکن‌های در دست کار تناژ سنگین چند برابر کلاس جماران دارند.

اصولا چرا ما ناوشکن می‌سازیم؟ علت تحریم است؟ یعنی اگر از جای دیگر تامین می‌شد، نمی‌ساختیم یا اینکه ساخت این ناوشکن‌ها اهمیت دارند و ربطی به اینکه از جای دیگر تامین شود یا نشود، ندارد؟

ناوشکن‌ها بعد از زیر دریایی‌ها دومین تجهیزات هستند که در دنیانماد دانش و صنعت کشور به شمار می‌روند. اینکه بگوییم تحریم عامل اصلی بوده خیر و اگر تحریم هم نبود قطعا در دستور کار بود چون زمانی که رهبری دستور دادند کسی در فکر ساخت ناوشکن نبود اما ایشان ظرفیت‌ها را دیدند و وقتی نیروی دریایی توانست ناوشکن سیلان را که آمریکا در جنگ صدمه زده بود بازسازی کند این خودباوری در کارکنان نیروی دریایی ایجاد شد که این کار شدنی است حتی ایشان تاکید بر حمل بالگرد داشتند که خودش برای ناوشکن ظرفیت است. وقتی شما ناوشکن می‌سازید یعنی شما در لبه دانش

حرکت می‌کنید و همین باعث می‌شود انواع علوم و تجهیزات بخش غیرنظامی هم توسعه پیدا می‌کند و مورد استفاده قرار گیرد که یک در آمد سرشار است ضمن اینکه حوزه اقتداری هم دارد. از نظر اقتصادی هم مدیریت شده چون باید پول بیشتری بدهید و چیزی که می‌خواهید هم به دست شما نمی‌رسد. انکا به خودمان دلیل اصلی بود.

خرید این ناوها از نظر اقتصادی چقدر به صرفه است؟ از بازار سیاه قابل خرید نیست؟

حداقل باید سه برابر هزینه‌ای که الان می‌شود پرداخت و باز هم چیزی که مد نظر است تحویل نمی‌دهند چون طراح این کار پیش شماست. این طراحی مثلا در دنا اتفاق افتاده و در طول زمان هر موشک یا تجهیزاتی که در طول ساخت تولید می‌شود ما استفاده می‌کنیم و این نشان از توان طراحی دارد مثلا دنا را برای ۲۸.۵ درجه کج شدن طراحی می‌کنند اما ناوشکن دنا ۴۸ درجه در اقیانوس آرام دچار کجی می‌شود اما غرق نمی‌شود.

بعد از ساخت شش نمونه ناوشکن ایرانی، مشتری خارجی هم پیدا کردید؟

بله به ویژه بعد از پایان مأموریت دور دنیای ناوگروه ۸۶ به صراحت در اجلاس‌هایی که حضور داشتیم و ملاقات با فرماندهان می‌گفتند بر نامه‌های خود را تغییر دادیم و الان ناوشکن کلاس موج را برای ما بسازید خیلی از اینها سازنده هستند اما عملکرد دنا را که دیدند آن هم با قیمتی که جذاب است باعث شد تا نقشه راه خود را تغییر دهند و بگویند به تعداد با ناو دسته از این ناوشکن‌ها می‌خواهند. یکی دو کشور هم نیستند.

برای فروش ناوشکن به کشورهای دیگر محدودیت هم دارید؟

نگاه ما به دیلمان بیشتر این است که در دریای خزر بحث آموزشی را در کنار امنیت که با همکاری پنج کشور برقرار می‌شود نامین کند و هم‌زمان ما که می‌خواهیم در ناوگان جنوب به مأموریت‌بروند در ناوگان شمال با آخرین تجهیزات آشنا شوند و آموزش بگیرند

قطعا در اختیار کشورهای که با دشمن هستند قرار نمی‌دهیم اما برای کشورهای دوست و کسی که به مردم ما احترام می‌گذارد قابل ارائه هست و در اولویت اول قرار دارند. ویژگی‌های ناوشکن جدید شما به نام دیلمان چیست؟ چه تفاوتی با نمونه‌های قبلی دارد؟

اولین ویژگی دیلمان از نظر شکل ظاهری است که تا حدود زیادی تفاوت دارد و به روز تر است و اصطلاحاً می‌گوییم رادار گریز تر است. دکل دیلمان طوری است که ظرفیت پذیرش تجهیزات الکترونیک بیشتری دارد. در حوزه تسلیحات به روز هستند اما بیشتر برای دفاع از خود و پدافندی است. نگاه ما به دیلمان بیشتر این است که در دریای خزر بحث آموزشی ما را در کنار امنیتی که با همکاری پنج کشور برقرار می‌شود تامین کند و هم‌زمان ما که می‌خواهیم در ناوگان جنوب به مأموریت بروند در ناوگان شمال با آخرین تجهیزات آشنا شوند و آموزش بگیرند. در حوزه‌های راداری و ارتباطی به روز ترین است و در کشف و شناسایی بسیار پیشرفته است.

به نظر می‌رسد ما در مورد حضور نظامی در دریای خزر یک احتیاطی داریم و مراقب هستیم که کشورهای ساحلی دیگر دچار نگرانی نشوند و مسابقه تسلیحاتی شکل نگیرد. این دستور کار نیروی دریایی در خزر وجود دارد؟

بله و طبیعی هم هست. این سیاستی است که هم کشور ما دارد و هم چهار کشور دیگر. اینجا ویژگی خاص خود را دارد و نیازی نیست به سمت نظامی‌گری برود و همان عنوان زیبای دریای صلح و دوستی باقی بماند. کشورهای ثالث بیشتر دنبال تفرقه هستند و این هم چیز جدیدی نیست مضاف بر اینکه به اصطلاح دریای خزر می‌تواند به عنوان یک کریدور اقتصادی مورد بهره‌برداری قرار بگیرد و آنها می‌خواهند این هم‌افزایی بین پنج کشور انجام نشود و با تفرقه‌افکنی در نهایت هیچ کدام از این کشورها از فواید خزر بهره‌مند نشود. قطعا ما و سایر کشورهای ساحلی این اجازه را نمی‌دهیم اما هم ما و هم روسیه بحث آموزشی داریم. امروز اگر دیلمان الحاق دارد به همه کشورهای ساحلی اطلاع‌رسانی می‌کنیم که در مراسم شرکت کنند و ببینند چون هیچ مورد پنهانی نداریم و این شناور می‌تواند کمک به امنیت و ایمنی دریای خزر برای همه کشورها باشد.

در مورد نمونه بعدی کلاس موج که در دست ساخت دارید توضیح می‌دهید؟

نمونه بعدی کلاس موج تفتان نام دارد که در ناوگان جنوب خواهد بود. امیدواریم تفتان به چند سال دیگر تکمیل و به زودی رونمایی کنیم.

● ناوشکن دیلمان در اسکله

